

„Nowe źródła archiwalne jako efekt zmiany kryteriów wartościowanie akt na przykładzie akt osiedleńczych.”

Referat wygłoszony na sesji naukowej "Źródła współczesne w zasobach archiwów. Czy jesteśmy gotowi na nowe ?".

Archiwum Państwowe w Olsztynie, 5 października 2012 r.

-

I. WSTĘP

Oczywiście nie istnieje nic takiego jak *nowe* źródła archiwalne. Nie są one nowe, bo mowa o rodzajach dokumentacji mających kilkadziesiąt lat historii i mowa o rodzajach dokumentacji, których forma należy bezsprzecznie do przeszłości. Oczywiście, funkcje i zadania, które owa dokumentacja spełniała, dla których była powołana, istnieją nadal, jednak jej formuła to sprawa ostatecznie zamknięta.

Jeżeli o niektórych rodzajach źródeł historycznych możemy mówić, że są *nowe*, to tylko w takim kontekście, że pojawiły się w zasobie archiwalnym niedawno i jeszcze dlatego, że nie były one – a na pewno nie powszechnie - wykorzystywane dla celów rozpoznania przeszłości. Słowo *nowe* pasuje również do sytuacji, w której uznane za banalne i słabo dostrzegalne dotąd rodzaje dokumentacji stają się wartościowymi materiałami archiwalnymi. Przyczyn, dla których przewartościowanie miało miejsce jest co najmniej kilka. Do najistotniejszych zaliczyć należy zmianę samego sposobu podejścia do patrzenia na historię, zmianę paradygmatu tworzenia tego, co się nazywa dziejopisarstwem.

Fakt dostrzeżenia w materiale długo uznawanym za mało ważny pod względem informacyjnym materii bogatej w treść wiąże się, co naturalne, z upływem czasu oraz zmianą pokoleniową dokonującą się w szeregach archiwistów. Jej następstwem jest m.in. odmienny sposób spojrzenia archiwistów na pewne rodzaje dokumentacji. Postawa archiwistów jest tu sprawą pierwszorzędą, ponieważ to archiwa państwowe w znacznej mierze kształtują bazę źródłową dla historyków.

Akta osiedleńcze, księgi meldunkowe, akta dowodów osobistych, pracownicze akta osobowe – przykłady owych *nowych* źródeł archiwalnych – te wszystkie rodzaje dokumentacji mają pewne wspólne cechy; wspólne więc wady i wspólne walory.

Po pierwsze więc mamy za każdym razem do czynienia z dokumentacją masową, występującą w dużych ilościach, co jest jednocześnie jej wadą i zaletą.

Po drugie, mamy do czynienia z dokumentacją – nośnikiem informacji bardzo mocno zindywidualizowanej, spersonalizowanej. Dostarcza ona bardzo konkretnej wiedzy o bardzo konkretnych osobach, znanych z imienia i nazwiska. Mamy więc możliwość wglądu w mikrodzieje, mikrohistorię i to możliwość dokonania takiego wglądu na masową skalę.

Do niewątpliwych walorów tych rodzajów dokumentacji zaliczyć wypada fakt, że jest to materiał o charakterze odtworzeniowym, potwierdzającym, a nie – projekcyjnym. Znika więc zmora historyka, który niejednokrotnie badając akta nie jest w stanie stwierdzić, na ile ich treść ma odbicie w realnej rzeczywistości, na ile jest obrazem życzeń i wyobrażeń urzędniczych.

Omawiane rodzaje dokumentacji niosą ze sobą – rzecz jasna – również pokaźny bagaż utrudnień, które tu można nazwać wadami. Do najoczywistszych należy wspomniana masowość, która sprawia, że kluczowa dla dobrego wykorzystania tej dokumentacji jest przyjęta metoda. Bez niej, nigdy nie uzyska się pewności, czy badany dokument obrazuje sytuację typową, czy właśnie przeciwnie – nadzwyczajną, odstającą od normy.

1. Akta osiedleńcze

data akcesji	2008 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	suma
obmiar	2,42 mb. = 1533 j.a.	21,22 mb. = 5044 j.a.	15,58 mb. = 4381 j.a.	0,80 mb. = 142 j.a.	40,02 mb. = 11 100 j.a.
teren	Mszanowo, Piecki	Bartoszyce Reszel Biskupiec Kurzętnik	Purda Morąg Małdyty Stawiguda Grodziczno Gietrzwałd	Nowe Miasto Lubawskie	

Rozkład akcesji dla akt osiedleńczych w układzie geograficznym¹:

Strona 2 z 15

Z szacunku dokonanego na podstawie danych nadzoru archiwalnego wynika, że po zakończeniu akcji przejmowania tego rodzaju dokumentacji, możemy spodziewać się nawet 200 – 220 mb. i 60 000 j.a. dokumentacji akt osiedleńczych w zasobie AP Olsztyn.

2. Księgi meldunkowe

Dużo skromniej wyglądają akcesje ksiąg meldunkowych [tabela 2]. Do chwili obecnej AP Olsztyn przejęło 11,50 mb akt, czyli ok. 800 j.a. Jednocześnie dobrze jest przytoczyć szacunek oparty na danych nadzoru archiwalnego – zgodnie z nim po zakończeniu akcji zbierania ksiąg meldunkowych, będzie ich w naszym zasobie 180-190 mb. i między 11 000 a 12 000 j.a.

Tabela 2. Księgi meldunkowe, akcesje wykonane

data akcesji	2011 r.	2012 r.	suma
obmiar	6,93 mb = 482 j.a.	4,58 mb = 322 j.a.	11,51 mb. = 804 j.a.
teren	Gminy: Jonkowo, Gietrzwałd, Lidzbark Warmiński Miasto Olsztyn	gmina Ostróda	

3. Akta spraw dowodów osobistych

Odrębnym problemem są akcesje akt dowodów osobistych. Do tej pory zanotowaliśmy jako APO zaledwie jedną akcesję (2010 r.) – dotyczyła ona Powiatowego Biura Dowodów Osobistych w Kętrzynie i objęła 1 090 j.a. = 1,84 mb.

Przejęcia tego rodzaju dokumentacji blokowane są przez problemy natury metodologicznej – sieć archiwalna nadal czeka na kompleksowe opracowanie, które stanowiłoby podstawę porządkowania, ewidencjonowania i kwalifikacji archiwalnej dla akt spraw dowodów osobistych.

III. AKTA OSIEDLEŃCZE

Akta osiedleńcze są jednym z najliczniej występujących *nowych* źródeł. Pełne ich rozpoznanie i opracowanie to nadal kwestia przyszłości; podjęto jednak już pewne prace merytoryczne, które pozwalają na przedstawienie czegoś w rodzaju analizy wstępnej. Jej prezentacja wymaga jednak kilku zastrzeżeń, bowiem już sama nomenklatura (nazewnictwo) niesie za sobą zagrożenia. Równie dobrze mówić możemy bowiem o aktach osiedleńczych, aktach osadniczych, czy aktach nadań ziemi. Za każdym razem używać będziemy nieco mylącego nazewnictwa.

Najbezpieczniej obiekt badania nazwać będzie dokumentacją podstawową nieruchomości wytworzoną w toku procedur wynikających z reformy rolnej i przepisów mających za zadanie porządkowanie gospodarki ziemią. Proces budowania ustroju rolnego nie zakończył się bowiem bynajmniej w latach powojennych, miał przynajmniej kilka etapów, a sprawy regulacji własności gruntów, łączone w tych samych seriach akt, były kontynuowane nierzadko do lat '80-tych XX w.

Pamiętać należy, że reforma rolna na *Ziemiach Odzyskanych* łączyła w sobie dwa procesy: z jednej strony chodziło o przejmowanie przez Państwo (Państwowy Fundusz Ziemi) majątków tzw. wielkoobszarowych oraz przejmowanie mienia niemieckiego. Z drugiej strony szło o rozdysponowanie tak uzyskanego dobra („zapas ziemi”). Ziemię więc stracić można było albo dlatego, że się jej posiadało za dużo, albo dlatego, że się było Niemcem.

Z drugiej strony, grunt otrzymać można było w wyniku parcelacji (podziału) majątku niekoniecznie niemieckiego albo w wyniku prostego przejęcia gospodarstwa po obywatelu Rzeszy.

Dekret o ustroju rolnym z września ‘46 r.² wyraźnie stanowił już w art.1, że w skład „zapasu ziemi” nie wchodzi gospodarstwa stanowiące własność prywatną. Oczywiście, chodzi tu o własność zgodną z zapisami epokowego dekretu PKWN o reformie rolnej z roku 1944.

Reforma ustroju rolnego jest więc podstawowym powodem, dla którego akta osiedleńcze powstały. Na ich kształt wpłynął jednak inny, zasadniczy czynnik – tj. wymiana ludności, stąd w gąszczu instytucji zaangażowanych w budowę nowego ustroju dość istotną rolę w pierwszym okresie odgrywał Państwowy Urząd Repatriacyjny [PUR], a co za tym idzie - dokumentacja przez niego wytwarzana.

Kształt dokumentacji (akt spraw) oddaje przebieg obowiązujących procedur. Standardowa, powiedźmy: klasyczna, dokumentacja dla tzw. repatrianta (przybysza zza Bugu) rozpoczyna się od dokumentu PUR-owskiego o ‘powierzeniu pod ochronę gospodarstwa niemieckiego’ [zał. 1], załącznikami takiego powierzenia były na ogół tzw. karta przesiedleńcza i ewentualnie dokument stanowiący opis mienia pozostawionego poza nowymi granicami kraju [zał. 2]. Kolejnym dokumentem w aktach sprawy był protokół przekazania repatriantowi gospodarstwa ‘w posiadanie’ [zał. 3]. Co ciekawe, ziemię oddawał osadnikowy PUR.

Równie mylące, jak użyte na poprzednim formularzu określenie „ochrona”, jest tu sformułowanie „posiadanie”. Nie chodziło bowiem o akt nadania własności – z jednej strony osadnik miał zabezpieczyć przekazane mu mienie przed dewastacją, rozgrabieniem, z drugiej jednak strony korzystał z dobrodziejstw przekazanego mu majątku. Nie posiadał jednak do niego praw własności (czyli prawa do: kupna, sprzedaży, dziedziczenia, itd.). Chodziło więc co najwyżej o użyczenie gruntu / działki / parceli. Stąd kolejnym krokiem, którego dopełniał osadnik, było złożenie ‘wniosku o przyznanie prawa własności’ [zał. 4]. Praktyka była taka, że wniosek składano po kilku miesiącach od otrzymania PUR-owskiego dokumentu ‘posiadania’, ale nie rzadkie są i takie przypadki, w których wniosek składano dosłownie dnia następnego.

‘Wniosek o przyznanie prawa własności’ zaopatrzony był w szereg kontrasygnat [zał. 5]. Przede wszystkim sółtys formułował opinię dot. tyleż osadnika, co gospodarki, przez niego prowadzonej. Chodziło o poświadczenie stanu rzeczywistego – tj. czy osadnik faktycznie na przyznanej mu roli mieszkał, gospodarował, czy czynił to osobiście. Kolejna kontrasygnata dokonywana była przez Zarząd Gminy, który podpisem własnym wójta potwierdzał tożsamość wnioskodawcy. Następną kontrasygnatę produkował organ właściwy ds. dysponowania gruntem. I tutaj niezbędna jest dygresja.

O ile ustawową rolę dysponenta - administratora tzw. „zapasu ziemi” pełniły Państwowe Urzędy Ziemskie [PUZ], o tyle uprawnienia związane z nadawaniem praw własności do gruntów przypisano tzw. komisjom ziemskim, a dokładnie Powiatowym Komisjom Ziemskim [PKZ] (istniały szczeble wyższe o uprawnieniach odwoławczych). Otóż PKZ – od września 1946 r. - na obszarze *Ziem Odzyskanych* przybrały nazwę Państwowych Komisji Osadnictwa Rolnego [PKOR]. Ta dwoistość na terenie kraju (PKZ i PKOR) utrzymano do początku ‘51 r.,

² Dekret z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska.

w którym to roku, po uznaniu przesiedleń za zakończone, PKOR zlikwidowano, powołując w ich miejsce jednolite PKZ.

Dla archiwisty dość istotnym problemem jest sprawa samodzielności PKZ / PKOR, czyli przynależności zespołowej dokumentacji, która po komisjach pozostała. Nie do końca rozwiązują problem zapisy prawne. Komisje miały funkcjonować „przy” organach administracji powszechnej (starostwa), ale sformułowanie owo jeszcze nie rozwiązuje sprawy. Sam fakt, że przewodniczącymi komisji ziemskich z urzędu byli starostowie, jego zastępcami – szefowie działów właściwych ds. osiedleńczych (później: rolnych), czynności biurowe a także egzekucyjne wykonywały urzędy starościńskie, sprawia, że skłaniać się należy do włączania dokumentacji PKZ i PKOR do zespołów archiwalnych Urzędów Powiatowych i ich następców: Prezydiów Powiatowych Rad Narodowych [PPRN]. Z drugiej strony pozostaje ten problem, że w skład komisji wchodził przedstawiciel sądów, Samopomocy Chłopskiej, rad narodowych – nie sposób więc traktować komisji ziemskich po prostu jako jedną więcej komórkę organizacyjną urzędów powiatowych (i ich następców).

Po złożeniu ‘Wniosku o przyznanie prawa własności’ do PKOR, komisja wydawała potwierdzenie złożenia wniosku, a po jego rozpatrzeniu PKOR wystawiała decyzję względnie orzeczenie [zał. 6] o nadaniu gruntu³. Dopiero wówczas wydawano akt nadania ziemi [zał. 7] podpisywany przez przewodniczącego PKOR i jej członków. Na terenie nie objętym kompetencjami PKOR wydawano równoważnik aktu nadania ziemi o treści zasadniczo takiej samej.

W późniejszym okresie – być może związane było to z nowym dekretem ws. Regulacji spraw własnościowych gruntów (1955 r.)⁴ - zaczęto stosować jeszcze inną formułę: ‘dokument nadania ziemi’ [zał. 8], a od 1971 r.⁵ – ‘akt własności ziemi’ [zał. 9].

Dekret z 1955 r. miał na uwadze głównie uwłaszczenie dzierżawców oraz tych posiadaczy gruntów, którzy weszli w ich posiadanie bez zachowania obowiązujących formuł prawnych. W sprawach, w których szło nie tyle o zmianę formy własności, co jej legalizację, decyzję wydawał wprost urząd państwowy – konkretnie wydział PPRN; natomiast przyznawanie gruntów pozostawało w gestii PKZ. Samemu procesowi nadania gruntów towarzyszyć musiał proceder szacowania gruntów, stąd w aktach znaleźć można drobiazgowo niekiedy opisy majątku.

Niezależnie od tego, jaką formułę dokument nadania ziemi przybierał – dopiero on (‘akt nadania’) stawał się podstawą do dokonania właściwego wpisu do księgi wieczystej, bądź jej założenia. Co ciekawe, obowiązek wszczęcia procedury wpisu do księgi wieczystej leżał na urzędzie (Starosta, PPRN), a nie na osobie obdarowanej [zał. 10].

Założenie księgi wieczystej czynił z dotychczasowego użytkownika właścicielem gruntów, teczka osiedleńcza, prowadzona przez urzędy administracji państwowej ulegała tym samym zamknięciu.

³ ‘Decyzje’ wydawały PKZ istniejące przed powołaniem PKOR. ‘Orzeczenie’ było domeną tych drugich.

⁴ Dekret z dnia 18 kwietnia 1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw, związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym, Dz.U 1955.18.107.

⁵ Ustawa z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, Dz.U nr 27, poz. 250 ;

2

PANSTWOWY URZĄD REPATRIACYJNY
Powiatowy Oddział
Ostrodka

Ostrodka dn. *12 II* 19*46* r.
Ewar arkusz nr 6789.
pos. Bratowski
(35) *4*

Zaswiadczenie Nr.

Ob. *Ostrowski Aloizy*
zamieszkałemu poprzednio w *win. Lesne gm. Dąbja p. Bratowski*
powierza się ochronę gospodarstwa niemieckiego we wsi *Bisuty*
po *niemcu Heister Rudolf* ilość ha *15,00-15,00* do czasu przekazania
w posiadanie.

W związku z tym zezwala się ob. *Ostrowski Aloizemu*
na zamieszkanie w domu niemieckim we wsi *Bisuty (Brisselken)*
i prowadzenie prac rolnych w wyżej wymienionym gospodarstwie.

Obywatel wyżej wymieniony przyjmuje na siebie odpowiedzialność za rzeczy
skradzione lub zniszczone i obowiązek meldowania o wszystkim w tym względzie
Pow. Oddziałowi, jak również ewentualne przekazanie P. U. R-owi w całości powie-
rzonego mienia.

Kierownik Powiatowego Oddziału *Wp. [Signature]*

Powyższe przyjąłem do wiadomości i zobowiązuję się na wezwanie P. U. R.
w wypadku udowodnienia mi prowadzenia gospodarki dewastacyjnej natychmiast
dom i gospodarstwo oddane mi w opiekę opuścić i nie rościć sobie z tego powodu
żadnych pretensji. *W razie nie objęcia gospodarstwa po nich
tę odmowę niniejsze zaświadczenie zostaje unieważnione*

[Signature]
podpis powiernika

1/3 Wolanowski rejon Mionski

9

Приложение № 5.

ОПИСЬ ОСТАЮЩЕГОСЯ ИМУЩЕСТВА

гражданина *Алеху Ostrowski* села (города) *Lesne* области (воеводства) *Polockiego*
s. Alfonsa эвакуированного в Белорусскую ССР

1. Строения

Наименование строений	Количество	Кубатура	Описание строения (указывается материал стен и крыши)	Год постройки	Оценка в рублях	Наименование инвентаря	Штуки	Оценка (рублей)	Штуки	Оценка (рублей)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Жилые строения						Сельскохозяйственный инвентарь			Лошади	
<i>Dom</i>	<i>1</i>	<i>210</i>	<i>доски</i>	<i>1910</i>	<i>25 20</i>	плуги желез. однолемешные			Старше 3-х лет	
<i>Сараи, амбары, хулаи и пр.</i>						" двухлемешные			От 1 до 3-х лет	
<i>Stodoła (Saraui)</i>	<i>1</i>	<i>400</i>	<i>доски</i>	<i>1911</i>	<i>12 20</i>	"			До 1 года	
Складские помещения						лози железные			К рогатый скот	
<i>Хлебохранилища, сеновалы</i>						деревян. с железными зубьями			Коровы	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>12</i>	Оценка в	<i>1939</i>	<i>6 00</i>	Ворона с деревян. зубьями			Натели и телки старше 1 года	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>	рублях	<i>1930</i>	<i>1 30</i>	Сеялки (рядовые разбрасывае)			Быки и волаи старше 1 года	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Сенокосилки			Телята до 1 года	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Жатки (лобогрейки, самоходки)			Свиньи	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Сноповязалки			Старше 9 мес.	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Молотилки словные			Молодняк до 9 мес.	
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Молотилки конные				
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Молотилки ручные				
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Веялки				
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Сортировочные триера				
<i>Хлеб (Хлебовк)</i>	<i>1</i>	<i>15</i>				Возы на деревянном ходу				
<i>Всего</i>					<i>5026</i>					

Załącznik 3

9.5. 1947

O. W.

Nr. karty ewakuacyjnej 6789.
Nr. karty przesiedleńczej 6

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Państwowy
Urząd Repatriacyjny
Powiatowy Oddział w *Ostródzie*
L. dz.

Wzrost dla terenów nowoodzyskanych

Protokół Nr.

przekazania repatriantowi – przesiedleńcy gospodarstwa w posiadanie przez Państwowy Urząd Repatriacyjny

Państwowy Urząd Repatriacyjny, działający na podstawie dekretu P. K. W. N. z dnia 7. 10. 1944 r. (Dz. U. Nr. 7, poz. 32) i znówelizowanego dekretu z dnia 7.V.1945 r. (Dz. U. Nr. 18) przekazuje

Ob. *Ostródzki Alojzy.*

zam: poprzednio w *Lesny* gm. *Aruga*

pow. *Brasław* w posiadanie gospodarstwo we wsi *Brusy*

gm. *Brusy* pow. *Ostródka* o obszarze *15.* ha

wraz budynkami i inwentarzem, którego szczegółowy opis niżej załącza się.

I. Obszar gospodarstwa

1. Obszar ogólny <i>15.</i> ha	6. sady	ha
2. grunty orne <i>10,50</i>	7. ogrody warzywne	ha
3. łąki <i>0,50</i>	8. szkółki drzew owoc.	ha
4. pastwiska	9. podwórze, zabud, drogi <i>0,25.</i>	ha
5. lasy <i>2,00</i>	10. nieużytki <i>1,75</i>	ha
Jakość gleby <i>żytnio-kartoflowa</i>		

Stan sadu

Rodzaj drzewostanu, zwartość i wiek

II. Obszar zasiewów w okresie przejmowania

1. Obszar zasianych ozimin: a) żyto	ha	b) pszenica	ha
c) inne	ha		
2. Obszar zasianych zbóż jarych: a) jęczmień	ha	b) owies	ha
c) inne	ha		
3. Obszar okopowych: a) kartofle	ha	b) inne	ha

Załącz. 4

WNIOSEK O PRYZNANIE PRAWA WŁASNOŚCI nieruchomości ziemskiej (rolnej) na Ziemiach Odzyskanych.

1. Wnoszę o nadanie mi prawa własności nieruchomości ziemskiej (rolnej) położonej w gromadzie Łęka Marjańska w gminie (wiejskiej, miejskiej) Łęka Marjańska pow. Łódź obejmującej 2,24 ha gruntu, wraz z zabudowaniami, (podać jakimi) domem mieszkalnym wraz z pięciami, stajnią, dołami, i innymi budynkami i z przynależnymi do gospodarstwa urządzeniami oraz inwentarzem żywym i martwym, wyszczególnionymi poniżej, na warunkach określonych w dekreście o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. W. Miasta Gdańska.

Jednocześnie proszę o nadanie mi prawa własności

2. Oświadczam, że wraz z wykazanymi członkami rodziny obieram stałe miejsce zamieszkania na obszarze Ziemi Odzyskanych i nadane gospodarstwo będę prowadzić osobiście bądź za pośrednictwem członków rodziny.

3. Zobowiązuję się uprawiać nadaną ziemię całkowicie, a do czasu otrzymania aktu nadania odpowiadać za stan i całość budynków, urządzeń gospodarczych oraz posiadanych inwentarzy żywych i martwych.

4. Oświadczam, że nie byłem karany sądownie za uchylanie się od służby wojskowej, za zbrodnie lub za zbrodnię wojskową.

5. Podaję następujące dane personalne:

Nazwisko i imiona Łęka Marjańska Klement
Imiona rodziców Wacław i Józef id Kucharska
Data urodzenia 24.9.1914 miejsce urodz. (gmina, powiat) Łęka Marjańska gmina Bogusław
pow. Grzeczno Stan cywilny żona
Miejsce zamieszkania w dniu 1.IX. 1939 r. Grzeczno
Miejsce zamieszkania przed przybyciem na Ziemię Odzyskaną Bródno

Data przybycia na Ziemię Odzyskaną 20.1.1946
Wykształcenie — ogólne szkoła podstawowa i doświadczenie
Wykształcenie — zawodowe nie ma
Wykonywany zawód — przed dn. 1.IX. 1939 r. rolnik
Wykonywany zawód — ostatnio przed przybyciem na Ziemię Odzyskaną rolnik
(podać miejsce pracy) Bródno
Wykonywany zawód obecnie rolnik gdzie Łęka Marjańska
pow. Łódź

Stan rodzinny (członkowie rodziny żyjący z wnioskodawcą we wspólnocie gospodarczej):

L. p.	Stopień pokrewieństwa	Nazwisko i Imię	Data urodzenia	Data przybycia na Z. O.	Zawód	U w a g i
1	<u>matka</u>	<u>Łęka Marjańska Józef</u>	<u>23/XII 1874</u>	<u>20/8 46</u>	<u>bez zawodu</u>	
2						
3						
4						
5						
6						
7						

UWAGA: Jeśli członek rodziny jest pracownikiem państwowym lub samorządowym, podać Urząd, instytucję lub zakład pracy oraz adres.

Załącznik 5

rygorów w postaci: pozbawienia ruchomości, które nie zostały ujawnione we wniosku, lub użyciu majątku nie będącego jego własnością, a nawet cofnięcie aktu nadania.

Podpis osadnika
Szymon

Szymon, dnia *15. I.* 194*7* r.

17. Zarząd gminy stwierdza, że dane personalne wnioskodawcy i wymienionych we wniosku członków rodziny są zgodne z przedłożonymi dokumentami, oraz że powyższe osoby są zameldowane i faktycznie zamieszkują na terenie gminy.

ZARZĄD GMINY:

Ko. (LS) wójt

18. Komisja wnioskowa przyjęła powyższy wniosek i wydała potwierdzenie złożenia wniosku o przyznanie prawa własności za Nr. *35116*

Podpisy członków Komisji:
Wspomoc. S.
Szymon

Szymon, dnia *17. I.* 194*7* r.

19. Opinia sołtysa o sposobie prowadzenia gospodarstwa przez osadnika, o stanie gospodarstwa (stan zasiewów, zabudowań i t. p.) i o wkładach pracy i środków osadnika do prowadzonego gospodarstwa:

Wnioskodawca ceszy na swoje gospodarstwo

Podpis sołtysa
Kaduna

Szymon, dnia *17. I.* 194*7* r.

20. Uwagi i wniosek Komisji Wnioskowej: *Komisji Wnioskowej*
nie stawia przesłódki do nadania
prawa własności.
Wniosek
z uwagi na brak gospodarstwa
z dnia 10. I. 47r.

21. Notatki urzędowe: *Archiwum. Wnioskodawca*
do urzędu charakterystyki
Reg. kraj. Nr. 10. I. 47r.

22. Orzeczenie Komisji Osadnictwa Rolnego w przedmiocie wydania aktu nadania:
P.K.O.R. na podstawie dn. 28. 4. 47 postanowiła
potwierdzić, z tym, że w sprawie nadania i inwentarza

Załącznik 6

POWIATOWA KOMISJA OSADNICTWA ROLNEGO
w Ślławie
L. Dz. 105/1215/47

Ślawa dn. 28. IV 194 7 r.

ORZECZENIE

o wyznaczeniu nabywcy gospodarstwa (działki)
(akt nadania)
№

Powiatowa Komisja Osadnictwa Rolnego w Ślławie wojew. Olsztyńskiego
powołana zarządzeniem Ministra Ziem Odzyskanych w porozumieniu z Ministrem Admini-
stracji Publicznej z dnia 30 stycznia 1947 r. I. d. III/702/Del. Uwł./47 na podstawie
rozporządzenia Ministrów: Ziem Odzyskanych, Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform
Rolnych z dnia 9 stycznia, wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Handlu
Zagranicznego w sprawie Komisji Osadnictwa Rolnego (Dz. U. R. P. Nr, poz.),
wydanego w wykonaniu dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie
na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49,
poz. 279) — w składzie:

przewodniczący: Bobrowski Kazimierz zastępca:

członkowie: Ragowski Jan Stokłusa Jan Kresiniski Józef Wojterok Kazimierz zastępcy:

przy udziale protokółanta: Tomaszewska Acela na posiedzeniu
w dniu 28. IV 1947 r.: rozpatrzywszy wniosek o nadanie gospodarstwa
rolnego — działki 5 tytuł (niepotrzebne skreślić) złożony
przez Ob. Spychalski Feliks w dniu 17. I 194 7 r.
za Nr potwierdzenia 35116 na podstawie art. 25, 33 i 36 powołanego
dekretu oraz stosownie do przepisów §§ 5 ust. 2, 6 ust. I, 13, 15, 16, 18 i 19 powo-
łanego rozporządzenia

Druk. »Zagon« Olsztyn I. 1351

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO ZIEM ODZYSKANYCH

AKT NADANIA

Nr 60
(Wypis)

Powiatowa Komisja Osadnictwa Rolnego w Stawie
województwa śląskiego na podstawie art. 25, 33 i 36
dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi
Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 279)
orzeczeniem z dnia 28 kwietnia 1947 roku za Nr. 103/1541

nadaje

ob. Spychałskiemu Klemensasowi
(imię i nazwisko)
urodzonemu dnia 24 kwietnia r. 1914 w Skęmbuszek
pow. grudziądzki
(miejscowość, gmina, powiat, województwo)

stanowiącej własność Skarbu Państwa gospodarstwo — działkę:
na terenach należących do gminy Stawie, powiatu Stawie, województwa śląskiego
(nazwa nieruchomości oraz położenie: gmina, powiat, województwo)

obejmujące:

1. grunty (rodzaj i powierzchnia w ha): około 2 ha
2. budynki: dom mieszkalny 14x8 z cegły kr. dach
obora - stodoła 10x8 z drewna - cegła w papa
warsztat 8x6 z cegły kr. papa
3. inwentarz żywy: _____
4. inwentarz martwy: waga do bydła

na warunkach, określonych w wyżej powołanym dekrete.

Ujawnienie prawa własności nadanej nieruchomości w księgach wieczystych
nastąpi po ustaleniu ceny nabycia i granic nadanego gospodarstwa (art. 30, 31,
32 i 35 powołanego dekretu).

Stawie, dnia 25 maja 1947 roku.

PRZEWODNICZĄCY
Powiatowej Komisji Osadnictwa Rolnego:

CZŁONKOWIE
Powiatowej Komisji Osadnictwa Rolnego:

Starosta Powiatowy
LIGOCKI EDMUND

58

Nr 480a

 POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
 MINISTERSTWO ROLNICTWA

DOKUMENT NADANIA ZIEMI

W wykonaniu dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej stwierdza się, że na podstawie orzeczenia Powiatowej Komisji Ziemskiej w Nowym Mieście Lub. z dnia 28 lutego 1957 r.

Ob. Stefan Skolmowski

imiona rodziców Józef i Elżbieta

urodzony dnia 25. IV. 1911 roku, w Pacółtowic

gr. Nowe Miasto - Wies pow. Nowe Miasto Lub.

otrzymał na własność nadział ziemi o obszarze około 10.59 ha (słownie: dziesięć hektarów pięćdziesiąt dziewięć aresów ze stanowiącej własność Skarbu Państwa nieruchomości ziemskiej Mielbark gromady Kurzetów powiatu Nowe Miasto Lub. województwa olsztyńskiego

Wraz z nadziałem ziemi Ob. _____

otrzymał na własność _____

Na podstawie ust. 1, art. 2 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. Nr 39, poz. 233) dokument niniejszy wraz z odpisem wykonanej decyzji właściwej władzy w przedmiocie klasyfikacji i szacunku otrzymanych przez nowo-nabywcę nieruchomości ziemskich i inwentarzy stanowi tytuł do wpisania na rzecz nabywcy w księdze wieczystej prawa własności nadanej działki przy uwzględnieniu postanowień art. 2 ust. 2 i 3 tegoż dekretu.

Nowe Miasto, dnia 7 listopada 1962 r.

KIEROWNIK Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa
 POWIATOWEGO ZARZĄDU
 PREZYDIUM POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ

PRZEWODNICZĄCY
 POWIATOWEJ KOMISJI ZIEMSKIEJ

m. p.

CWD — zlec., zam. Nr 3070/Ww/II Jel. Zakł. Graf. 1101 23.7.57 300000 A4 piśm. III kl. 80 g.

Strona 14 z 15

Prezydium
Powiatowej Rady Narodowej
w Nowym-Mieście Lub.
Wydział Roln. i Leśnictwa
Nr. *R. V 28-49/64*

Nowe-Miasto Lub., dnia...*10. X. 1964r.*

Do
Sądu Powiatowego

w Nowym-Mieście Lub.

Na zasadzie art.18 dekretu z dnia 6.IX.1944r.
o przeprowadzeniu reformy rolnej /Dz.U.R.P. z 1945r. Nr.3 poz.13/
art.2 i 3 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946r. o wpisywaniu
w księgach wieczystych /gruntowych/ prawa własności
nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej /Dz.U.R.P. Nr.59
poz.233; oraz 5 i 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 29.XI.1946r. Dz.U.R.P. poz.367/
wnoszę:

1. o wpis prawa własności nieruchomości położonej we wsi. . . .

Gródzka gromada *Samplawa*

powiat *Nowe Miasto* województwo *ostrejskie*

dawny właściciel *Skarb Państwa*

mający urządzoną księgę.

i przejętej przez Skarb Państwa na cele reformy rolnej w myśl
art.2 dekretu z dnia 6.IX.1944r. o przeprowadzeniu reformy
rolnej w następujących częściach na rzecz:

a/ Obyw. *Marcelińska Stefania córka Józefa i Konstancji*
zam. *we psi. Bystrzycy powiatu Nowe Miasto*

działki gruntu Nr. *80 i 89* o pow. *4,07 ha*
stanowiącej samodzielne gosp. rolne *bez zabudowań*

.
przy jednoczesnym przeniesieniu tych działek z dotych-
czasowej księgi do nowych ksiąg wieczystych z pominięciem
przeniesienia dotychczasowych wpisów dot. ograniczeń
własności i obciążeń które zgodnie z art.18 dekretu
z dnia 6 września 1944r. o przeprowadzeniu reformy
rolnej działek tych nie obciążają i na podstawie art.1
powołanego na wstępie dekretu z dnia 8 sierpnia 1946r.
ulegają wykreśleniu.

2. o wpisanie w nowozałożonych księgach wieczystych

a/ służebności gruntowych

b/ ograniczenie w rozporządzaniu nieruchomością stosownie
do przepisów art.13 dekretu z dnia 6.IX.1944r.
o przeprowadzeniu reformy rolnej.

c/ należności z tytułu niezapłaconej ceny nabycia,
stanowiącej ciężar realny w ilości.

kwintali żyta od Obyw.

bez obciążenia